

Research Paper

eISSN: 2783-4573

The effect of profit management and business strategies on the company's bankruptcy risk

Morteza Kiei¹ , Mahmoud Samadi Largan^{2*}

1- M.Sc., Accounting, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Accounting, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

Receive:

03 January 2022

Revise:

23 February 2022

Accept:

09 March 2022

Published online:

18 March 2022

Keywords:

Profit management,
business strategies,
bankruptcy risk,
business companies

Abstract

Bankruptcy forecasting models are one of the techniques for predicting the future state of companies that estimate the probability of bankruptcy by combining a group of financial ratios. Early warning of the possibility of bankruptcy enables management and investors to take preventive action and distinguish favorable investment opportunities from unfavorable ones. The purpose of this study is to investigate the impact of profit management and business strategies on bankruptcy risk in companies listed on the Tehran Stock Exchange. For this purpose, 114 companies were selected as the research sample during the period of 2012-2019 through a systematic method. The research method is descriptive-survey. The results of the research showed that profit management has a positive and significant effect on bankruptcy risk. Business cost strategy has a negative and significant effect on bankruptcy risk. Business strategy has a negative and significant effect on bankruptcy risk.

Please cite this article as (APA): Kiei, M., & Samadi Largan, M. (2022). The Impact of Profit Management and Business Strategies on Corporate Bankruptcy Risk. *Journal of Business Management And Entrepreneurship*, 1(2), 57-77.

<https://dx.doi.org/10.22034/JBME.2022.322917.1012>

Publisher: Institute of Management fekrenoandish

Creative Commons: CC BY 4.0

Corresponding Author: Mahmoud Samadi Largan

Email: mstlargani@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Bankruptcy forecasting models are one of the techniques of predicting the future status of companies that estimate the probability of bankruptcy by combining a group of financial ratios. Early warning of the possibility of bankruptcy enables management and investors to take preventive action and distinguish favorable investment opportunities from unfavorable ones (Bahramfar et al, 2014). The increasing expansion of economic activities and their increasing complexity on one hand and the necessity of paying attention to accurate accounting information and financial statements on the other hand, has led to the creation of new analytical and management methods in accounting. One of the most important methods is a category called profit management (Dadashi & Amiri Lolaki, 2019). Profit management is defined as taking conscious steps within the scope of accepted accounting principles to bring the reported profit to the desired level (Cohen & Malkogianni, 2021).

Bankruptcy prediction models are among the tools for estimating the future status of companies (Rezaei Pitenoiei, 2019). Investors and creditors have a great desire to predict the bankruptcy of companies because in case of bankruptcy, they will be charged a lot of costs (Hajiha, 2018). Business strategy as a means to achieve goals in the form of different methods that are used depending on the main goal of the companies, divides the companies into different types. Many studies have stated some factors affecting the risk of bankruptcy, but few empirical studies have examined the reliability of these criteria (Keyghobadi & Damankeshideh, 2020). Considering that there is no measurement of companies with high financial risk and considering the research in the field of earnings management and business strategies, few analyzes has been done on how earnings management and business strategies influence the company's financial decisions and, consequently affects the risk of bankruptcy. The company's business strategy shows how the company competes in its chosen market. To strengthen its business strategy, the company can use a set of policies and activities that can achieve a sustainable competitive advantage in its chosen market (Rostaei Darehmiane et al, 2015).

According to the mentioned materials, the main problem of the research is whether profit management and business strategies have an effect on the risk of bankruptcy in companies admitted to the Tehran Stock Exchange.

Theoretical framework

Determining the exact cause or causes of bankruptcy and financial problems in each specific case is not an easy task. In most cases, several reasons together lead to the phenomenon of bankruptcy. But according to Don and Bradstreet's research (2000), the main reasons for bankruptcy are financial and economic problems. In some cases, the reasons for bankruptcy are determined by examining financial statements and records (Moradi & Sepahvandi, 2015).

Earnings management is biased financial reporting, based on which managers intervene in the decision-making process with a previous decision in order to gain some special benefits. Earnings management occurs when managers use their personal judgments in financial reporting and manipulate the structure of transactions to change reporting (Robati, 2013).

Business strategy is an integrated set of activities aimed at increasing the long-term strength and capability of the organization in relation to its competitors. Developing a business strategy (trade) is related to the orientation of the organization's territory or the way of businesses competition in the desired area of the organization and improvement of the competitive position of the products or services of a company or business unit in an industry or a specific market sector (Lin et al., 2021).

Agustia et al. (2020), conducted a research titled "Earnings Management, Business Strategy and Bankruptcy Risk: A Case Study of Indonesia", and concluded that there is no relationship between earnings management and bankruptcy risk.

Shariati (2019) conducted a research titled "The relationship between financial bankruptcy and accrual profit management and real profit management". The statistical population was the companies admitted to the Tehran Stock Exchange in the period of 2013-2017. The research method was correlative and the sampling was systematic. The research results showed that institutional ownership does not have a moderating effect on the relationship between financial bankruptcy and accrual profit management; but institutional ownership has a moderating effect on the relationship between financial bankruptcy and real profit management.

Research methodology

This research, based on the method and nature, is placed in the correlative and descriptive research group, and scientific based on the objective. The research methodology is correlative. The time scope of this research has been determined for an eight-year period from 2012 to 2019. Its geographical area is the companies accepted in the Tehran Stock Exchange and over-the-counter.

Research findings

In order to investigate the hypothesis of the research and analyze the information, Eviews software was used, and the results obtained from the first hypothesis of the research show that profit management has a positive and significant effect on the risk of bankruptcy. Because profit management hides investors' rational calculations and leads to a decrease in the quality of profit information presented in the financial statement. As a result, the low quality of the information contained in the financial statement will have a negative effect on the financial performance of the company and lead to an increase in the risk of bankruptcy of the companies. The second hypothesis of the research shows that the cost business strategy has a negative and significant effect on the bankruptcy risk. In cost leadership strategy, by reducing its cost, the company creates a competitive advantage in providing products and services at a price lower than the competitors, and as a result, it will find the possibility to compete in the intense competitive conditions prevailing in the industry. The results obtained from the third hypothesis of the research show that business strategy has a negative and significant effect on bankruptcy risk. Managers of business units are always looking for a solution to improve the performance of their business unit, and diversification strategy as a solution while creating a range of business activities for companies also helps to improve their performance.

Conclusion

The current research was conducted with the aim of investigating the impact of profit management and business strategies on the company's bankruptcy risk. The results of this research are consistent with the results of research findings Arab Salehi et al. (2015); Wu et al. (2016); Hajiha (2018); and Shariati (2019); bankruptcy forecasting models are one of the techniques of predicting the future status of companies that estimate the probability of bankruptcy by combining a group of financial ratios. An early warning of the possibility of bankruptcy enables management and investors to take preventive action and distinguish favorable investment opportunities from unfavorable ones.

According to the present research, it is suggested to company managers to reconsider their business policies and to make decisions that, in order to improve the company's performance, choose managers who are risk-takers and prevent the company from going bankrupt by

moving towards product customization, give priority to the production of products with high added value, increase the amount of advertising with a focus on product quality information, use up-to-date technology in the production of new products will.

تأثیر مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری بر ریسک ورشکستگی شرکت

مرتضی کیانی^۱ ID، محمود صمدی لرگانی^{۲*} ID

۱- کارشناسی ارشد، رشته حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

۲- استادیار، گروه حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

چکیده

مدل‌های پیش بینی ورشکستگی یکی از فنون ابزارهای پیش بینی وضعیت آتی شرکتهاست که احتمال وقوع ورشکستگی را با ترکیب گروهی از نسبت‌های مالی تخمین می‌زنند. هشدار اولیه از احتمال ورشکستگی، مدیریت و سرمایه گذاران را قادر می‌سازد تا دست به اقدام پیش گیرانه بزنند و فرصت‌های مطلوب سرمایه گذاری را از فرصت‌های نامطلوب تشخیص دهند. مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری بر ریسک ورشکستگی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده است. به این منظور تعداد ۱۱۴ شرکت در طی دوره زمانی ۱۳۹۸-۱۳۹۱ از طریق روش سیستماتیک بعنوان حجم نمونه تحقیق انتخاب گردید. روش تحقیق توصیفی-پیمایشی است. برای تخمین مدل رگرسیونی با داده‌های تابلویی و برای تجزیه و تحلیل از رگرسیون چندگانه به روش پانل-دیتا استفاده شده است. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که مدیریت سود بر ریسک ورشکستگی تأثیر مثبت و معنادار دارد. استراتژی تجاری هزینه بر ریسک ورشکستگی تأثیر منفی و معنادار دارد. استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی تأثیر منفی و معنادار دارد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۱۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۱۲/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۱۸

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۰/۱۲/۲۷

کلید واژه‌ها:

مدیریت سود،
استراتژی‌های تجاری،
ریسک ورشکستگی،
شرکت‌های تجاری.

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): کیانی، مرتضی، صمدی لرگانی، محمود. (۱۴۰۰). تأثیر مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری بر ریسک ورشکستگی شرکت. فصلنامه مدیریت کسب و کار و کارآفرینی. (۲۱): ۷۷-۵۷.

doi <https://dx.doi.org/10.22034/JBME.2022.322917.1012>

Creative Commons: CC BY 4.0

ناشر: موسسه مدیریت فکر نو اندیش

ایمیل: mstlargani@gmail.com

نویسنده مسئول: محمود صمدی لرگانی

مقدمه

مدل‌های پیش‌بینی ورشکستگی یکی از فنون ابزارهای پیش‌بینی وضعیت آتی شرکتهاست که احتمال وقوع ورشکستگی را با ترکیب گروهی از نسبت‌های مالی تخمین می‌زنند. هشدار اولیه از احتمال ورشکستگی، مدیریت و سرمایه‌گذاران را قادر می‌سازد تا دست به اقدام پیشگیرانه بزنند و فرصت‌های مطلوب سرمایه‌گذاری را از فرصت‌های نامطلوب تشخیص دهند (Bahramfar&etal,2014). گسترش فزاینده فعالیت‌های اقتصادی و پیچیدگی روز افزون آنها از یک طرف و لزوم توجه به اطلاعات دقیق حسابداری و صورتهای مالی از سوی دیگر سبب ابداع روشهای تحلیلی و مدیریتی نوین در حسابداری شده است. یکی از مهمترین این روشها مقوله‌ای به نام مدیریت سود می‌باشد (Dadashi&Amiri, 2019). مدیریت سود به عنوان برداشتن گامهای آگاهانه در محدوده اصول پذیرفته شده حسابداری برای آوردن سود گزارش شده به سطح مورد نظر تعریف شده است (Cohen& Malkogianni,2021). عمل نزدیک کردن سود گزارش شده به سطح سود هدف از طریق دستکاری‌های حسابداری انجام می‌شود (Heidarzadeh, 2019). یکی از اهداف دستکاری سود هموارسازی سود گزارش شده است، بنابراین هموارسازی سود را می‌توان بخشی از مدیریت سود دانست (Hickman&etal,2021). از سویی دیگر رقابت روز افزون بنگاه‌های اقتصادی دست‌یابی به سود را محدود و احتمال ورشکستگی را افزایش داده است. بدین ترتیب تصمیم‌گیری مالی نسبت به گذشته راهبردی‌تر شده است (Tarkhan,2016). تصمیم‌گیری در مسائل مالی همواره با ریسک و عدم اطمینان همراه بوده است. یکی از راه‌های کمک به سرمایه‌گذاران ارائه الگوهای پیش‌بینی درباره دورنمای کلی شرکت است، هرچه پیش‌بینی‌ها به واقعیت نزدیکتر باشد، مبنای تصمیمات صحیح‌تری قرار خواهند گرفت (Putra&etal,2021). الگوهای پیش‌بینی ورشکستگی یکی از ابزارهای برآورد وضع آینده شرکت‌ها است (Rezaei, 2019). سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان تمایل زیادی برای پیش‌بینی ورشکستگی بنگاه‌ها دارند زیرا در صورت ورشکستگی هزینه‌های زیادی به آنها تحمیل می‌شود (Hajiha,2018). استراتژی تجاری به عنوان وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف در قالب راه‌روندهای مختلف که بسته به هدف اصلی شرکتها مورد استفاده قرار می‌گیرد شرکتها را به انواع مختلف تقسیم می‌کند. بسیاری از بررسی‌ها، برخی از عوامل مؤثر بر ریسک ورشکستگی را بیان کردند، اما تعداد کمی از پژوهش‌های تجربی قابلیت اعتماد این معیارها را مورد بررسی قرار دادند (keyghobadi&damankeshideh,2020). با توجه به اینکه هیچ اندازه‌گیری از شرکت‌های دارای ریسک مالی بالا وجود ندارد و با توجه به تحقیقاتی در زمینه مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری، تحلیل‌های کمی بر روی اینکه چگونه مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری تصمیمات مالی شرکت و بدنبال آن ریسک ورشکستگی را تحت تأثیر قرار می‌دهد صورت گرفته است. استراتژی تجاری شرکت بیانگر نحوه رقابت شرکت در بازار انتخابی خود شرکت است. شرکت می‌تواند برای تقویت استراتژی تجاری خود، مجموعه سیاستها و فعالیتهایی را بکار گیرد که با استفاده از آنها بتواند به یک مزیت رقابتی پایدار در بازار انتخابی خود دست یابد (Rostaei darehmiane&etal,2015). از آنجایی که استراتژیهای شرکت بر محیط اطلاعاتی و عملکرد تجاری شرکت و همچنین انگیزه مدیران آن برای افشای اطلاعات تأثیرگذار است (Bentley-Goode&etal,2017). بنابراین می‌توان گفت که وجه تمایز تحقیق حاضر از سایر تحقیقات پیشین بررسی تأثیر مدیریت سود و استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی شرکت‌هاست. از طرفی به رغم وجود

تحقیقات متعدد خارجی در خصوص تأثیر مدیریت سود و استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی، در ایران به این موضوع توجه چندانی نشده است. با توجه به اینکه تحقیقات کمی پیرامون این موضوع در ایران وجود دارد به نظر می‌رسد انجام تحقیقی در مورد تأثیر مدیریت سود و استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی ضروری باشد. بنابراین استراتژی تجاری شرکت می‌تواند بر احتمال خطر ورشکستگی شرکت‌ها تأثیر گذار باشد. بنابراین در این پژوهش به دنبال پاسخ این سؤال هستیم که آیا مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری بر ریسک ورشکستگی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر گذار است؟

مبانی نظری پژوهش

۱. ریسک ورشکستگی

تعیین دلیل یا دلایل دقیق ورشکستگی و مشکلات مالی در هر مورد خاص کار آسانی نیست. در اغلب موارد دلایل متعددی با هم منجر به پدیده ورشکستگی می‌شوند. اما طبق تحقیقات دان و براد استریت (۲۰۰۰) دلایل اصلی ورشکستگی مشکلات مالی و اقتصادی است. در برخی موارد دلایل ورشکستگی با آزمون صورت‌های مالی و ثبت‌ها مشخص می‌شود (Moradi&sepahvandi,2015). حسابدارانی که در تجزیه و تحلیل وضع مالی شرکت‌های رو به زوال تجربه دارند می‌توانند به راحتی دلایل ورشکستگی را شناسایی و تعیین کنند. اما گاهی، بعضی مسائل از گردش مناسب در یک واحد تجاری در یک دوره نسبتاً کوتاه مدت حمایت می‌کند و ورشکستگی را از چشم حسابداران پنهان می‌سازد. نیوتن^۱ (۱۹۹۸) دلایل ورشکستگی را بطور کلی به دو دسته دلایل درون سازمانی و برون سازمانی تقسیم کرده است. از نظر او دلایل برون سازمانی عبارتند از:

- **ویژگی‌های سیستم اقتصادی:** مدیریت شرکت باید تغییراتی را که در ساختار اقتصادی رخ می‌دهد بپذیرد. وی نمی‌تواند تغییری در آن‌ها ایجاد کند بلکه باید تعدیلات لازم را در عملیات شرکت در جهت این سیستم پیاده سازد. شرکت‌های بزرگ دارای سازمان هستند اما شرکت‌های کوچک‌تر بیشتر در معرض خطر ورشکستگی قرار دارند، چون شرکت‌های بزرگ بهتر می‌توانند در شرایط نبود ثبات بازار مقاومت نمایند.

- **رقابت:** یکی از دلایل ورشکستگی رقابت است، اما مدیریت کارا، نقطه مقابل این دلیل است.

- **تغییرات در تجارت و بهبودها و انتقالات در تقاضای عمومی:** اگر شرکت‌ها از بکارگیری روش‌های مدرن و شناخت وسیع و بموقع خواسته‌های مصرف کننده جدید ناتوان باشند شکست می‌خورند (Štefko&etal,2021).

- **نوسانات تجاری:** مطالعات نشان داده است که نارسازگاری بین تولید و مصرف، عدم استخدام، کاهش در میزان فروش، سقوط قیمت‌ها باعث افزایش تعداد شرکت‌های ورشکسته شده است. به هر حال نبود آرامش موقت عامل زیر بنایی ورشکستگی شناخته نشده است (Cho&etal,2021).

- **تأمین مالی:** ناماکی^۲ (۲۰۰۱) با استفاده از داده‌های بانک جهانی برای دوره ۱۹۸۰-۱۹۹۰ عنوان کرد که مشکلات مرتبط با تأمین مالی بیشتر از شرایط اقتصادی، باعث ورشکستگی شرکت‌های کوچک می‌شود.

^۱- Newton

^۲- Namaki

-تصادفات: برخی عوامل بسیار فراتر از کنترل شرکت هستند مانند رویدادهای طبیعی. برخی از آن‌ها به نام اعمال خداوند معروفند. این گروه در همه جوامع صرف نظر از سیستم خاص اقتصادیان ها دیده می‌شود (Shahrivar,2015).

۲. مدیریت سود

مدیریت سود عبارت است از گزارشگری مالی جانبدارانه و همراه با سوگیری، که بر اساس آن مدیران با تصمیم قبلی در فرآیند تصمیم‌گیری مداخله می‌کنند تا برخی از منافع خاص را عاید خود کنند. مدیریت سود هنگامی رخ می‌دهد که مدیران از قضاوت‌های شخصی خود در گزارشگری مالی استفاده و ساختار معاملات را جهت تغییر گزارشگری دستکاری می‌نمایند (Robati,2013). این اقدام یا به قصد گمراه نمودن برخی از صاحبان سهام در خصوص عملکرد اقتصادی شرکت صورت می‌گیرد، یا به منظور تأثیر بر نتایج قراردادهایی است که انعقاد آن‌ها منوط به دستیابی به سود مشخصی می‌باشد (Hamidian&etal,2014). در ادبیات موجود، فرضیه‌ها و نظریه‌های متفاوتی برای توضیح مدیریت سود توسط مدیران و پیامدهای آن مورد استفاده قرار گرفته که عبارتند از: فرضیه مکانیکی^۱، فرضیه بازارکارا^۲، نظریه اثباتی^۳ و نظریه رفتار فرصت طلبانه^۴ مدیران.

فرضیه مکانیکی: اطلاعات حسابداری منبع انحصاری اطلاعات هستند و هیچ جایگزین دیگری برای گزارش‌های حسابداری وجود ندارد و اگر هم وجود داشته باشد، استفاده نمی‌شود (Rezazadeh&etal,2020).

فرضیه بازار کارا: بیانگر آن است که قیمت‌های بازار تمام اطلاعات در دسترس را به طور کامل منعکس می‌نمایند. در شکل نیمه قوی فرضیه بازار کارا گفته می‌شود که بازاری می‌تواند اثر تغییرات حسابداری (مدیریت سود) را تشخیص دهد، لذا مدیریت نمی‌تواند با این نوع تغییرات به طور سیستماتیک بازار را گمراه نماید (Beglari,2019).

نظریه اثباتی: انگیزه‌هایی به غیر از انگیزه‌های مرتبط با بازار سرمایه را برای توضیح مدیریت سود توسط مدیران مطرح می‌نماید. بدین منظور، نظریه اثباتی فرضیه‌های قبلی را نقض نمی‌کند، بلکه به جای آن برای بکارگیری گزینه‌های متفاوت حسابداری، بر انگیزه‌های قراردادی داخلی شرکت و نظریه نمایندگی^۵ تأکید می‌کند (Ghaemi&etal,2020).

فرضیه رفتار فرصت طلبانه: مطالعات اخیر درباره مدیریت سود مجدداً تأکید خود را از نظریه اثباتی به سمت انگیزه‌های بازار سرمایه‌ای نظیر رفتار فرصت طلبانه تغییر داده‌اند (Khande Royan,2017).

۳. استراتژی‌های تجاری

استراتژی تجاری (کسب و کار) یک مجموعه یکپارچه‌ای از فعالیت‌ها با هدف افزایش قدرت و توانمندی بلندمدت سازمان در ارتباط با رقباست. تدوین استراتژی تجاری (کسب و کار) به جهت گیری قلمرو سازمان یا نحوه رقابت کسب و کارها در حوزه مورد نظر سازمان و بر بهبود موقعیت رقابتی محصولات یا خدمات یک شرکت یا یک واحد

¹ Acts of god

² Mechanistic Hypothesis

³ Efficient market Hypothesis

⁴ Positive Theory

⁵ Opportunistic Theory

⁶ Agency Theory

تجاری در یک صنعت یا یک بخش بازار خاص مربوط می‌شود (Lin&etal,2021). در ادبیات مدیریت انواع مختلفی از استراتژی‌های تجاری وجود دارد که بیان می‌کند چگونه شرکت‌ها در فضای بازاری مربوط با یکدیگر رقابت می‌کنند (Wu&etal,2016). بعضی دیگر از این استراتژی‌ها علاوه بر استراتژی‌ها مایلز و اسنو^۱ (۱۹۸۷)، شامل پورتر^۲ (۱۹۸۰) که استراتژی تجاری را در قالب رهبری هزینه و تمایز محصولات و ترسی و ویرسیما^۳ (۱۹۹۵) که این استراتژی‌ها را در اصطلاح مزیت عملیاتی، مدیریت محصول، خصوصیات مشتری و مارچ (۱۹۹۱) که بنا را بر اکتشاف و بهره برداری می‌گذارد می‌باشند (Yang,2021). یک ویژگی که در همه این طبقه بندی‌های استراتژی مشترک است این است که آن‌ها باید کاملاً دقیق شرکت‌هایی را که در دو سر طیف فعالیت می‌کنند را شناسایی کنند (Soltani,2018).

پیشینه پژوهش

آگوستیا^۴ و همکاران (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان مدیریت سود، استراتژی تجاری و خطر ورشکستگی: مطالعه موردی اندونزی انجام دادند و به این نتیجه رسیدند که هیچ ارتباطی بین مدیریت سود و ریسک ورشکستگی وجود ندارد. حیب و حسن^۵ (۲۰۱۷)، در تحقیقی به بررسی استراتژی تجاری، بیش‌ارزش‌گذاری سهام و ریسک سقوط قیمت سهام به این نتیجه رسیدند که بیش‌ارزش‌گذاری سهام در شرکت‌های دارای استراتژی تهاجمی بیشتر از شرکت‌های تدافعی است. یولیانسیا^۶ و همکاران (۲۰۱۷) در تحقیقی که به بررسی ارتباط استراتژی تجاری با بهبود عملکرد سازمانی پرداختند، نشان دادند که استراتژی تجاری بر رابطه سنجش عملکرد استراتژیک یکپارچه نقش تعدیل‌کننده را ایفا می‌کند. وو^۷ و همکاران (۲۰۱۶) در مقاله‌ای ارتباط میان استراتژی تجاری، رقابت بازار و مدیریت سود را بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد که شرکت‌هایی که از راهبرد تجاری رهبری هزینه پیروی می‌کنند، سطوح بالاتری از مدیریت سود واقعی دارند و رقابت بازار باعث افزایش بیشتر مدیریت سود این شرکت‌ها می‌شود. شریعتی^۸ (۲۰۱۹)، پژوهشی با عنوان «رابطه بین ورشکستگی مالی با مدیریت سود تعهدی و مدیریت سود واقعی» انجام داد. جامعه آماری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۶-۱۳۹۲ بودند. روش تحقیق همبستگی و روش نمونه‌گیری سیستماتیک بود. نتایج پژوهش نشان داد که مالکیت نهادی دارای تأثیر تعدیلی بر رابطه بین ورشکستگی مالی و مدیریت سود تعهدی نمی‌باشد؛ اما مالکیت نهادی بر رابطه بین ورشکستگی مالی و مدیریت سود واقعی دارای تأثیر تعدیلی می‌باشد.

امیری^۹ (۲۰۱۹)، پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه بین هموارسازی سود و ریسک ورشکستگی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» انجام داد. جامعه آماری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۶-۱۳۸۷ بودند. روش تحقیق توصیفی-همبستگی و روش نمونه‌گیری حذفی-غربالگری بود. نتایج پژوهش نشان داد

1- Mayels&Snow

2- Porter

3- Tersia&Versima

4- Agustia

5- Habib & Hasan

6- Yuliansyah

7- Wu

8- Shariati

9- Amiri

که منفی و معنادار بودن متغیر هموارسازی سود بیانگر آن است که بین هموارسازی سود و ریسک ورشکستگی رابطه معناداری وجود دارد و با کاهش هموارسازی سود، ریسک ورشکستگی افزایش می‌یابد.

طالب عوده^۱ (۲۰۱۸)، پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه احتمال ورشکستگی و مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار عراق» انجام داد. جامعه آماری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۲۰۱۶-۲۰۱۰ بودند. روش تحقیق توصیفی-همبستگی و روش نمونه‌گیری حذفی بود. نتایج پژوهش نشان داد بین میزان تغییر احتمال ورشکستگی و مدیریت سود رابطه معناداری وجود ندارد و همچنین این رابطه در شرکت‌های دارای احتمال ورشکستگی بالا و پایین نیز تأیید نشد.

حاجی‌ها (۲۰۱۸) در پژوهشی با نام راهبرد تجاری تدافعی و اکتشافی، عدم تقارن اطلاعاتی و ریسک سقوط قیمت سهام، به بررسی تأثیر راهبرد تجاری شرکت بر ریسک سقوط آتی قیمت سهام پرداخت. وی بدین نتیجه رسید که در وضعیت عدم تقارن اطلاعاتی بالاتر، راهبرد اکتشافی (تهاجمی) ریسک سقوط سهام را افزایش می‌دهد. وی به‌منظور دستیابی به هدف پژوهش، ۱۱۷ شرکت از بین شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ را برای نمونه آماری انتخاب کرد. نتایج نشان داد که راهبرد تجاری اکتشافی (تهاجمی) ریسک سقوط سهام را افزایش می‌دهد و راهبرد تدافعی موجب کاهش این ریسک خواهد شد. همچنین در وضعیت عدم تقارن اطلاعاتی شدید، راهبرد اکتشافی بیش از پیش باعث افزایش ریسک سقوط سهام خواهد شد.

عرب‌صالحی^۲ و همکاران (۲۰۱۵) تأثیر بیش‌ارزش‌گذاری سهام بر مدیریت سود را بررسی کردند. آن‌ها از داده‌های ۸۰ شرکت در سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۱ استفاده کردند. نتایج بررسی‌ها نشان داد که بیش‌ارزش‌گذاری سهام تأثیر معناداری بر جریان نقدی عملیاتی غیرعادی، هزینه اختیاری غیرعادی و هزینه تولید غیرعادی (به‌منزله معیارهای مدیریت سود واقعی) دارد.

تحقیق دیگری هم از سوی مرادی و سپهوندی^۳ (۲۰۱۵) انجام شد که تأثیر استراتژی‌های رقابتی بر پایداری عملکرد مالی و ریسک شرکت‌ها پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران نام دارد. آن‌ها از داده‌های ۱۳۰ شرکت در بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۲ استفاده کردند. نتایج نشان داد که گرچه به‌کارگیری استراتژی تمایز نسبت به استراتژی رهبری هزینه منجر به عملکرد پایدارتری می‌شود؛ اما استراتژی تمایز ممکن است با ریسک بیشتری همراه باشد.

حدادیان و همکاران (۲۰۱۴) تأثیر استراتژی‌های تمرکز و تمایز بر عملکرد را، با در نظر گرفتن نقش واسط قابلیت‌های بازاریابی و قابلیت‌های تکنولوژی، بررسی کردند. برای گردآوری اطلاعات از پرسش‌نامه استفاده شد. نتایج نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین تأثیر استراتژی تمرکز و تمایز با در نظر گرفتن نقش واسط قابلیت‌های بازاریابی و قابلیت‌های تکنولوژی بر عملکرد وجود دارد.

فرصیه‌های پژوهش

۱. مدیریت سود بر ریسک ورشکستگی تأثیر معنادار دارد.

۱- Talib Odeh

۲- Arabsalehi

۳- Moradi&sepahvandi

۲. استراتژی تجاری هزینه بر ریسک و رشکستگی تأثیر معنادار دارد.

۳. استراتژی تجاری بر ریسک و رشکستگی تأثیر معنادار دارد.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش، براساس روش و ماهیت در گروه تحقیقات همبستگی و توصیفی قرار می‌گیرد. تحقیقات علمی تقسیم می‌شود. روش شناسی پژوهش از نوع همبستگی است. قلمرو زمانی این پژوهش، برای یک دوره هشت ساله از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۸ تعیین شده است. قلمرو مکانی آن نیز شرکت تمامی‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس که دارای شرایط زیر می‌باشند:

- پایان سال مالی شرکت منتهی به پایان اسفند باشد
- شرکت در دوره مورد مطالعه تغییر سال مالی نداشته باشد.
- اطلاعات مالی شرکت در دوره مورد مطالعه در دسترس باشد.
- جز شرکتهای مالی، سرمایه گذاری، بیمه، بانک و لیزینگ و ... نباشد.

با توجه به شرایط فوق، از بین شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، ۱۱۴ شرکت به عنوان نمونه انتخاب شد.

مدل و متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته:

ریسک و رشکستگی (ZSCORE):

$$Zscore = 1/2WC + 1/4RE + 3/3EBIT + 0.6MVE + 0/999S$$

سرمایه در گردش^۱: (اختلاف دارایی جاری به بدهی جاری) نسبت به کل دارایی

RE: سود و زیان انباشته به کل دارایی

EBIT: سود پس از کسر مالیات به کل دارایی

MVE: ارزش بازاری سهم به کل بدهی

S: فروش به کل دارایی

متغیرهای مستقل

استراتژی تجاری هزینه^۲: از نسبت گردش دارایی عملیاتی به میانگین دارایی عملیاتی

دارایی عملیاتی = کل دارایی - وجه نقد - سرمایه گذاری کوتاه مدت

PM: استراتژی تجاری

مجموع درآمد عملیاتی و هزینه تحقیق و توسعه نسبت به فروش

DA: مدیریت سود

۱- WC

۲- ATO

در مدل تعدیل شده جونز ابتدا کل اقلام تعهدی به شرح زیر محاسبه می گردد:

$$TA_{i,t} = (EBXI_{it} + FE_{it} - CFO_{it})$$

$TA_{i,t}$ = کل اقلام تعهدی شرکت i در سال t

$EBXI_{it}$ = سود خالص شرکت i در سال t نسبت به سال $t-1$

FE_{it} = هزینه مالی شرکت i در سال t نسبت به سال $t-1$

CFO_{it} = جریان نقدی عملیاتی شرکت i در سال t نسبت به سال $t-1$

$A_{i,t-1}$ = کل دارایی های اول دوره شرکت i

بعد از برآورد پارامترهای $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ برای تعیین اقلام تعهدی غیراختیاری، از رابطه زیر استفاده می شود:

$$\frac{TA_{it}}{A_{it-1}} = \alpha_0 + \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{it-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t}}{TA_{i,t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{PPE_{it}}{A_{it-1}} \right) + \varepsilon_{it}$$

$\Delta REC_{i,t}$ = تغییرات حساب ها و اسناد دریافتی + سایر حساب دریافتی شرکت i در سال t نسبت به قبل

$\Delta REV_{i,t}$ = تغییرات درآمد شرکت i در سال t نسبت به سال $t-1$

$PPE_{i,t}$ = ناخالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات شرکت i در سال t

ε_{it} = قدر مطلق باقیمانده مدل برای تعیین میزان مدیریت سود تعهدی استفاده می شود.

متغیرهای کنترلی:

اندازه شرکت^۱: لگاریتم طبیعی دارایی.

بدهی بلند مدت به کل دارایی^۲

زیان دهی^۳: اگر شرکت در سال جاری زیان داشته باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر

معادله رگرسیونی تحقیق عبارت است از:

$$ZSCORE_{it} = \beta_0 + \beta_1 DA_{it} + \beta_2 ATO_{it} + \beta_3 PM_{it} + \beta_4 LEVERAGE_{it} + \beta_5 SIZE_{it} + \beta_6 LIQUID_{it} + \beta_7 LOSS_{it} + \varepsilon_{it}$$

1- SIZE

2- LEVERAG

3- LOSS

جدول (۱). شاخص آماری متغیرهای وابسته و مستقل

متغیر	نماد	میانگین	میانه	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
ریسک ورشکستگی	ZSCORE	۳/۷۷	۲/۷۶	۱۲/۱۳	۵/۱۴	۴/۶۸
مدیریت سود	DA	۰/۱۱	۰/۰۷	۰/۸۱	۰/۰۰۰۲	۰/۱۲
استراتژی تجاری	ATO	۰/۴۴	۰/۳۲	۰/۹۱	۰/۰۱	۰/۲۰
استراتژی تجاری	RM	۰/۷۸	۰/۶۲	۰/۹۴	۰/۰۰۰۵	۰/۷۶
اهرم مالی	LEV	۰/۶۳	۰/۶۲	۳/۹۷	۰/۰۴	۰/۳۵
اندازه شرکت	SIZE	۱۴/۳۰	۱۴/۲۱	۲۰/۱۴	۱۰/۴۹	۱/۴۵
نقدینگی	LIQ	۱/۴۷	۱/۲۷	۵/۴۶	۰/۰۷	۱/۰۲
زیان	LOSS	۰/۱۷	۰/۰۰	۱	۰/۰۰	۰/۳۷

منبع: یافته‌های پژوهش (خروجی نرم‌افزار ایویوز)

جدول (۲). نتایج آزمون مانایی متغیرهای مدل

متغیرها	آزمون فیشر	سطح معنی داری	نتیجه
ZSCORE	۳۵۸/۱۴	۰/۰۰۰	مانا
DA	۶۲۰/۳۳	۰/۰۰۰	مانا
ATO	۴۶۰/۲۷۷	۰/۰۰۰	مانا
RM	۳۰۷/۸۳	۰/۰۰۰۳	مانا
LEV	۳۲۱/۹۰۸	۰/۰۰۰۰	مانا
SIZE	۳۵۵/۸۲	۰/۰۰۰۰	مانا
LIQ	۲۶۰/۶۴	۰/۰۲۷۸	مانا

یافته‌های پژوهش (خروجی نرم‌افزار ایویوز)

با استفاده از آزمون LM می‌توان به وجود خودهمبستگی بین متغیرها پی برد که H_0 نشان از عدم وجود خودهمبستگی است. آزمون LM برای بررسی وجود خودهمبستگی انجام شده است که با توجه به آنچه در جدول (۳)، $0.05 < Prob$ است که نشان از عدم وجود خودهمبستگی در الگو می‌باشد.

جدول (۳). آزمون خودهمبستگی به روش گادفری (LM test)

احتمال	آماره F	
۰/۳۶۴۹	۱/۶۴۵	مدل

یکی از فروض مهم در رگرسیون این است که واریانس جملات خطا یکسان باشد، با توجه به تأثیر مهم ناهمسانی واریانس بر برآورد انحراف معیار ضرایب و همچنین مسئله استنباط آماری، لازم است قبل از پرداختن به هرگونه تخمین، در مورد وجود یا عدم وجود واریانس ناهمسانی تحقیق شود.

جدول (۴). آزمون ناهمسانی واریانس

احتمال	آماره t	آزمون	مدل
۰/۰۰۰	۱۹۰۷۴/۸	Breusch-Pagan LM	
۰/۰۰۰	۱۱۱/۳۱	Pesaran scaled LM	

بررسی مقادیر آماره کای دو آزمون‌های انجام شده نشان می‌دهد، فرضیه صفر برابری واریانس تأیید می‌شود؛ لذا مشکل ناهمسانی واریانس در مدل وجود ندارد. بنابراین در برآورد مدل از آزمون OLS استفاده می‌گردد. در این پژوهش از روش با استفاده از نرم افزار Eviews 10 وجود یا عدم وجود همخطی بررسی می‌شود که نتایج در جدول (۵) نشان داده شده است:

جدول (۵). آزمون هم خطی متغیرهای تحقیق برای مدل‌های پژوهش

متغیرهای تحقیق	عامل متمرکز تورم واریانس (VIF) مدل
DA	۱/۰۸۶
ATO	۱/۳۷۱
RM	۱/۰۲۵
LEV	۱/۷۴۰
SIZE	۱/۳۶۰
LIQ	۱/۵۱۹
LOSS	۱/۳۱۴

چنانچه آماره VIF بزرگ‌تر از ۱۰ باشد در آن صورت همخطی در مدل تحقیق وجود خواهد داشت. با توجه به نتایج بدست آمده از جدول (۵) متغیرهای تحقیق دارای هم خطی نمی‌باشد.

جدول (۶). آزمون تشخیص مدل (آزمون اثرات ثابت)

عنوان مدل	آماره F	احتمال	مقایسه با ۰,۰۵	نتیجه آزمون
مدل	۶/۴۹	۰/۰۰۰۰	کوچک تر	تأیید فرض صفر - مدل ترکیبی

مطابق با جدول (۶) سطح معنی داری آماره F برای مدل‌های رگرسیونی تحقیق از ۰,۰۵ کمتر می‌باشند. به این ترتیب می‌توان نتیجه گرفت فرض H₁ (مدل ترکیبی) تأیید می‌شود.

پس از مشخص شدن اینکه عرض از مبدأ برای سال‌های مختلف یکسان نیست، باید روش استفاده در برآورد مدل (اثرات ثابت یا تصادفی) تعیین گردد که بدین منظور از آزمون هاسمن استفاده می‌گردد.

جدول (۷). آزمون هاسمن

عنوان مدل	آماره χ^2	احتمال	نتیجه آزمون
مدل	۱۹۰/۳۸	۰/۰۰۰۰	رد فرض صفر - مدل ترکیبی با اثرات ثابت

با توجه به آزمون هاسمن در جدول (۷) برازش مدل‌های رگرسیونی این پژوهش با استفاده از تخمین مدل داده‌های ترکیبی به روش اثرات ثابت برای مدل مناسب خواهد بود.

جدول (۸). نتیجه آزمون مدل

نام متغیر	نماد متغیرها	ضریب برآوردی	آماره t	سطح معناداری
عرض از مبدأ	C	-۲۶/۷۷	-۲/۱۰۵	۰/۰۳۵۶
مدیریت سود	DA	۱/۲۵	۳/۲۷	۰/۰۰۱۱
استراتژی تجاری	ATO	-۰/۰۶	-۴/۷۶	۰/۰۰۰۰
استراتژی تجاری	RM	-۱/۹۶	-۷/۸۶	۰/۰۰۰۰
اهرم مالی	LEV	-۲/۴۲	-۶/۶۸	۰/۰۰۰۰
اندازه شرکت	SIZE	۱/۸۸	۲/۲۵	۰/۰۲۴۶
نقدینگی	LIQ	۲/۱۳	۶/۵۰	۰/۰۰۰۰
زیان	LOSS	-۰/۱۹	-۲/۹۵	۰/۰۰۳۲
۴۴/۰۸	آماره F	۰/۸۶	ضریب تعیین	
۰/۰۰۰۰	معناداری آماره F	۰/۸۵	ضریب تعیین تعدیل شده	
		۱/۶۸	آزمون دوربین واتسون	

منبع: یافته‌های پژوهش (خروجی نرم‌افزار ایویوز)

مطابق با جدول (۸) بر اساس نتایج آزمون F لیمر، مدل پژوهش بر اساس رویکرد داده‌های تابلویی با اثرات ثابت تخمین زده شد. مقدار F رگرسیون که نشان از توان توضیح دهندگی مدل است، برای این مدل احتمال آماره کمتر از ۰/۰۱ است، که می‌توان گفت در سطح اطمینان ۹۹ درصد این مدل معنادار بوده و دارای اعتبار است. براساس همین نتایج ملاحظه مقدار آماره دوربین واتسون (۱/۶۸) نیز مؤید این مطلب است که بین اجزاء اختلال خود همبستگی وجود ندارد، زیرا این مقدار فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد. همچنین ضریب تعیین برابر با ۰/۸۶ است که نشان می‌دهد ۸۶ درصد تغییرات متغیر وابسته از طریق مدل رگرسیون توضیح داده می‌شود.

سطح معنی‌داری بین دو متغیر برابر با ۰/۰۰۱۱ می‌باشد، که این مقدار کمتر از سطح معنی‌داری در نظر گرفته شده در پژوهش حاضر (۵٪) است همچنین قدرمطلق آماری تی که برابر ۳/۲۷ می‌باشد از ۱,۹۶ که معادل توزیع نرمال استاندارد ۰,۹۵ می‌باشد بیشتر است؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۵٪، فرضیه صفر مبنی بر این که مدیریت سود بر ریسک ورشکستگی تأثیر معنادار ندارد، تأیید نمی‌شود و فرضیه اول تأیید می‌گردد. سطح معنی‌داری بین دو متغیر برابر با ۰/۰۰۰ می‌باشد، که این مقدار کمتر از سطح معنی‌داری در نظر گرفته شده در پژوهش حاضر (۵٪) است همچنین قدرمطلق آماری تی که برابر ۴/۷۶ می‌باشد از ۱,۹۶ که معادل توزیع نرمال استاندارد ۰,۹۵ می‌باشد بیشتر است؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۵٪، فرضیه صفر مبنی بر این که استراتژی تجاری هزینه بر ریسک ورشکستگی تأثیر معنادار ندارد، تأیید نمی‌شود و فرضیه دوم تأیید می‌گردد. سطح معنی‌داری بین دو متغیر برابر با ۰/۰۰۰ می‌باشد که این مقدار کمتر از سطح معنی‌داری در نظر گرفته شده در پژوهش حاضر (۵٪) است همچنین قدرمطلق آماری تی که برابر ۷/۸۶ می‌باشد از ۱,۹۶ که معادل توزیع نرمال استاندارد ۰,۹۵ می‌باشد بیشتر است؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۵٪، فرضیه صفر مبنی بر این که استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی تأثیر معنادار ندارد، تأیید نمی‌شود و فرضیه سوم تأیید می‌گردد.

۶. نتیجه گیری و پیشنهادها

پیش بینی، اندازه گیری، تخفیف و ارزیابی ریسک ورشکستگی یک شرکت از مدتها قبل برای سرمایه گذاران قبل از سرمایه گذاری مورد توجه بوده است. این به این دلیل است که سرمایه گذاری ابزاری را برای دستیابی به حداکثر سازی ارزش برحسب سود سرمایه یا پرداخت سود سهام فراهم می‌کند (Basirat&heudari,2019). با این حال، به حداکثر رساندن ارزش تنها زمانی روی می‌دهد که ارائه کنندگان سرمایه بصورت انتخابی یک کسب و کار سودآور و پایدار را انتخاب کنند که بتوانند از آن سهم اعظم درآمد کسب و کار را بدست آورند. ریسک ورشکستگی توسط شرکتها به دلیل پیامدهای آن برای تصمیمات سهامداران، موضوعات مهمی در ادبیات مدیریت، تجارت و حسابداری است. ریسک ورشکستگی، ریسک عدم توانایی کسب و کارها در انجام تعهداتشان است که نیازمند اقدام از طریق ابزارهای قانونی تشکیل پرونده ورشکستگی برای سازماندهی مجدد بدهی‌هایشان و یا تسویه دارایی‌های آنها برای انجام چنین تعهدی است (Hamed Shamaei,2017). با توجه به این که ورشکستگی بر بستنکاران، کارمندان، مدیران، جامعه و سهامداران تأثیر می‌گذارد، ارزیابی ریسک ورشکستگی و عواملی که بر ریسک ورشکستگی تأثیر می‌گذارند، از اهمیت زیادی برای سهامداران کسب و کار، به ویژه سهامداران، برخوردار است (Dadashi&Amiri Lolaki,2019). یکی از روشهایی که ارزیابی ریسک ورشکستگی را مخفی می‌کند، مدیریت سود است. مدیریت سود زمانی رخ می‌دهد که مدیریت تأثیر

خود را به عمد برای تغییر حقیقت و عدالت یک بیانیه مالی با هدف پنهان کردن شرایط اقتصادی واقعی یا دستیابی به منافع شخصی از نتایج قراردادی که بر ارقام حسابداری تکیه دارند، اعمال می کند (Arabsalehi&etal,2015). اگرچه مدیریت سود به تقلب تعلق ندارد، چرا که هنوز هم مطابق با استانداردهای متداول GAAP است و اغلب به عنوان یک استراتژی در گزارش مالی استفاده می شود، به حدی که هنوز هم قادر به ارائه اطلاعات مرتبط با ارزش است، هنگامی که مدیریت سود محاسبات منطقی سرمایه گذاران را پنهان می کند، اثر مخرب غیرقابل انکاری است؛ زیرا می تواند کیفیت اطلاعات مربوط به سود ارائه شده در بیانیه مالی را کاهش دهد. کیفیت پایین اطلاعات مندرج در بیانیه مالی تأثیر منفی بر عملکرد مالی شرکت خواهد داشت (Agustia&etal,2020).

نتایج بدست آمده از فرضیه اول پژوهش نشان می دهد که مدیریت سود بر ریسک ورشکستگی تأثیر مثبت و معنادار دارد. چرا که مدیریت سود محاسبات منطقی سرمایه گذاران را پنهان می کند و منجر به کاهش کیفیت اطلاعات مربوط به سود ارائه شده در بیانیه مالی می شود (Cohen& Malkogianni,2021). در نتیجه کیفیت پایین اطلاعات مندرج در بیانیه مالی تأثیر منفی بر عملکرد مالی شرکت خواهد داشت و منجر به افزایش ریسک ورشکستگی شرکت ها می گردد. که نتایج آزمون فرضیه اول با یافته های پژوهشی شریعتی (۲۰۱۹)، طالب عوده (۲۰۱۸) و آگوستیا و همکاران (۲۰۲۰) مطابقت داشته و پشتیبانی می شود. در این راستا پیشنهاد می شود مدیران شرکتها پیشنهاد می شود که در اتخاذ سیاستهای تجاریشان بازنگری نمایند.

نتایج بدست آمده از فرضیه دوم پژوهش نشان می دهد که استراتژی تجاری هزینه بر ریسک ورشکستگی تأثیر منفی و معنادار دارد. در استراتژی رهبری هزینه، شرکت با کاهش هزینه خود، یک مزیت رقابتی در ارائه محصولات و خدمات با قیمت پایینتر نسبت به رقبا ایجاد می کند و در نتیجه امکان رقابت در شرایط شدید رقابتی حاکم بر صنعت را پیدا خواهد نمود (Bentley-Goode&etal,2017). بنابراین شرکتهایی که راهبرد رهبری هزینه را پذیرفته اند، از طریق ایجاد هزینه پایین نسبت به رقبا خود قادر خواهند بود سهم بازار خود را افزایش دهند. افزایش سهم بازار به معنای سودآوری و افزایش نقدینگی شرکت است که به خودی خود شرکت را از ورشکستگی و درماندگی مالی امان نگه می دارد (Cho&etal,2021). نتایج آزمون فرضیه دوم با یافته های پژوهشی حاجیها (۲۰۱۸)، حدادیان و همکاران (۲۰۱۴) و حبیب و حسن (۲۰۱۷) مطابقت داشته و پشتیبانی می شود. بر این اساس به مالکان و سهامداران نهادی پیشنهاد می شود تصمیماتی اتخاذ کنند که جهت بهبود عملکرد شرکت، مدیرانی انتخاب کنند که ریسک پذیر هستند.

نتایج بدست آمده از فرضیه سوم پژوهش نشان می دهد که استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی تأثیر منفی و معنادار دارد. مدیران واحدهای تجاری همواره به دنبال یافتن راهکاری برای بهبود عملکرد واحد تجاری خود هستند که راهبرد تنوع به عنوان یک راهکار ضمن ایجاد دامنه ای از فعالیتهای تجاری برای شرکتها به بهبود عملکرد آنها نیز کمک می کند (Habib&Hasan,2017). در نتیجه منجر به کاهش ریسک ورشکستگی می شود. نتایج آزمون فرضیه سوم با یافته های پژوهشی عرب صالحی و همکاران (۲۰۱۵) و وو و همکاران (۲۰۱۶) مطابقت داشته و پشتیبانی می شود. بنابراین به مدیران شرکتها پیشنهاد می شود با حرکت به سمت سفارشی سازی محصولات، اولویت بر تولید محصولات با ارزش افزوده بالا، افزایش میزان تبلیغات با تمرکز بر اطلاع رسانی از کیفیت محصول، استفاده از تکنولوژی به روز در تولید محصولات جدید از ورشکستگی شرکت جلوگیری کنند.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به این نکته اشاره کرد که این پژوهش متأثر از برخی عوامل کلان نظیر نرخ تورم، نرخ سود تسهیلات دریافتی و نرخ ارز می‌باشد که فرض شده اثر آن‌ها برای همه شرکت‌ها و مشاهدات یکسان است، در حالی که ممکن است چنین نباشد. بنابراین عواملی از این قبیل می‌تواند نتایج پژوهش حاضر را تحت تأثیر قرار دهد. به پژوهشگران آینده توصیه می‌شود تا تأثیر ساختار مالکیت بر تأثیر مدیریت سود و استراتژی‌های تجاری بر ریسک ورشکستگی را بررسی کنند.

Reference

- Agustia, D. Abdi Muhammad, N. Permatasari, (2020). Earnings management, business strategy, and bankruptcy risk: evidence. Faculty of Economics and Business, Universitas Airlangga. from Indonesia.
- Amiri.R. (2019). Investigating the relationship between profit smoothing and bankruptcy risk in companies listed on the Tehran Stock Exchange. Master Thesis in Accounting, Bu Ali Sina University. (In Persian).
- Arabsalehi, M., hamidian, N., ghojavand, Z. (2015). The Effect of Over-valuation Stock Price on Real Earnings Management in Listed Companies of Tehran Stock Exchange. *Journal of Asset Management and Financing*, 3(3), 49-66. (In Persian).
- Bahramfar.N, Mehrani, S, Farzad, Ghayyur. (2014). Investigating the relationship between traditional liquidity ratios and cash flow ratios to evaluate the continuity of companies. *Accounting and auditing reviews*, 12 (18) (In Persian).
- Basirat, M., heudari, Z. (2019). Investigation of Ownership Structure, Deposits Structure, Profit Structure and Banking Bankruptcy Risk, Case Study: Listed Banks in Tehrah Stock Exchange. *Quarterly Journal of Quantitative Economics*, 16(3), 131-155. (In Persian).
- Beglari, Z. (2019). CEO profit and reward management; Study the role of gender diversity on the board. Master Thesis in Accounting, Bakhtar Ilam Institute of Higher Education. (In Persian).
- Bentley-Goode, K.A., T.C. Omer, and B.J. Twedt. (2017). Does business strategy impact a firm's information environment?, *Journal of Accounting Auditing and Finance*, in press.
- Cho, E., Okafor, C., Ujah, N., & Zhang, L. (2021). Executives' gender-diversity, education, and firm's bankruptcy risk: Evidence from China. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, 30, 100500.
- Cohen, S., & Malkogianni, I. (2021). Sustainability measures and earnings management: evidence from Greek municipalities. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*.
- Dadashi, I., amiri lolaki, Z. (2019). Corporate diversity and bankruptcy risk; with emphasis on differentiation strategies and cost leadership. *Financial Accounting Knowledge*, 6(2), 185-213. (In Persian).
- Ghaemi.F, Moradi.Z, Alavi, Gh. (2020). The effect of audit committee characteristics on internal controls and earnings management. *Financial accounting and auditing researches*, 12 (46), 259-280. (In Persian).
- Habib, A. & M.M. Hasan. (2017). Business Strategy, Overvalued Equities, and Stock Price Crash Risk. *Research in International Business and Finance*, Vol. 39, No. 1, Pp. 389– 405. (In Persian).
- Hajiha, Z. (2018). Competitive strategies, firm performance and corporate social responsibility as third strategy. *Management Accounting*, 11(36), 31-43. (In Persian).
- Hamed Shamaei, F. (2017). Investigating the Impact of Bankruptcy Probability on Profit Management. Master Thesis in Accounting, Kavian Institute of Higher Education. (In Persian).
- Hamidian.M, Janat Makan.H, Fallah.H. (2020). Sustainability of institutional ownership is a good way to control the management of real profits. *Financial accounting and auditing researches*, 12 (47), 169-190. (In Persian).

- Heidarzadeh Hanzae, A., Hosseinzadeh Zorofchi, G. (2019). Investigation the Impact of Business Strategy, Overvalued Equity on Stock Price Crash Risk. *Financial Knowledge of Securities Analysis*, 12(44), 11-22. (In Persian).
- Hickman, L. E., Iyer, S. R., & Jadyappa, N. (2021). The effect of voluntary and mandatory corporate social responsibility on earnings management: Evidence from India and the 2% rule. *Emerging Markets Review*, 46, 100750.
- keyghobadi, A., damankeshideh, M. (2020). The Impact of Business Strategy and Corporate Governance on Intellectual Capital Disclosure in Selected Companies of Tehran Stock Exchange Using the panel data model. *Financial Engineering and Portfolio Management*, 11(43), 199-219. (In Persian).
- Khande Royan.Sh. (2017). Investigating the relationship between earnings management and readability of annual reports in companies listed on the Tehran Stock Exchange during the years 2011 to 2015. Master Thesis in Accounting, Islamic Azad University, Shiraz Branch. (In Persian).
- Lin, Y. E., Li, Y. W., Cheng, T. Y., & Lam, K. (2021). Corporate social responsibility and investment efficiency: Does business strategy matter?. *International Review of Financial Analysis*, 73, 101585.
- Moradi, M., sepahvandi, S. (2015). The Impact of Competitive Strategies on Stability of Financial Performance and Risk. *Journal of Financial Accounting Research*, 7(3), 90-75. (In Persian).
- Putra, A. A., Nur, D. E., & Putra, F. (2021). Oil Price Crisis and Bankruptcy Risk. *International Journal of Energy Economics and Policy*, 11(4), 7-13.
- Rezaei Pitenoei, Y. (2019). Business strategy and financial reporting readability. *Quarterly Financial Accounting*, 11(42), 130-150. (In Persian).
- Rezazadeh, H., Pakmaram, A., Bahri Sales, J., Abdi, R. (2020). The Effect of Management Optimism and Pessimism on Earnings Management. *Financial Accounting Knowledge*, 7(1), 157-180. (In Persian).
- Robati, M.S. (2013). Discovery of earnings management using econometric model method and fuzzy neural network. Master Thesis in Accounting, Tarbiat Modares University. (In Persian).
- Rostaei darehmiane E, Dianati Dilami Z, Banimahd B. (2015). The Relationship between Firm's Business Strategy and Level of Tax Avoidance in the Firms Listed at Tehran Stock Exchange. *J Tax Res.* 23 (25). (In Persian).
- Shahrivar, M. (2015). Investigating the effect of accounting conservatism on the risk of bankruptcy of companies listed on the Tehran Stock Exchange. Master Thesis in Accounting, Koushiar Institute of Higher Education. (In Persian).
- Shariati.F. (2019). The Relationship between Financial Bankruptcy with Accrued Profit Management and Real Profit Management. Master Thesis in Accounting, Shandiz Institute of Higher Education. (In Persian).
- Soltani, M. (2018). Investigating the moderating role of business strategy on the relationship between accounting ambiguity and conservatism. Master Thesis in Accounting, Tabarestan Institute of Higher Education. (In Persian).
- Štefko, R., Horváthová, J., & Mokrišová, M. (2021). The Application of Graphic Methods and the DEA in Predicting the Risk of Bankruptcy. *Journal of Risk and Financial Management*, 14(5), 220.
- Talib Odeh.K. (2018). Investigating the Relationship between Bankruptcy Probability and Profit Management in Companies Listed on the Iraqi Stock Exchange. Master Thesis in Accounting, Ferdowsi University of Mashhad. (In Persian).
- Tarkhan, S. (2016). Investigating the effect of independent board of directors and audit quality on earnings management in companies listed on the Tehran Stock Exchange. Master Thesis in Financial Management, Caspian Institute of Higher Education.
- Wu, P., Lei, G. & G. Tingting. (2016). Business Strategy, Market Competition and Earnings Management. *Chinese Management Studies*, 9(3), 401 – 424.
- Yang, M. J. (2021). The interdependence imperative: business strategy, complementarities, and economic policy. *Oxford Review of Economic Policy*, 37(2), 392-415.

- Yuliansyah, Y., Bruce, G. & M. Nafsiah. (2017). The Significant of Business Strategy in Improving Organizational Performance. Humanomics, Vol. 33, No. 1, Pp. 56- 74.